

Oponentský posudok

k vymenúvaciemu konaniu doc. ThDr. Ľubomíra Hlada, PhD.

Pedagogická a vedecká činnosť doc. ThDr. Ľubomíra Hlada, PhD. v odbore katolícka teológia sa zameriava predovšetkým na oblasť systematickej teológie. Od roku 2007 pedagogicky pôsobí na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, na ktorej prednáša ťažiskové predmety z oblasti dogmatickej teológie. Z tejto disciplíny tiež vydal svoje dve vysokoškolské učebnice. Pre obidve je príznačné, že autor v nich predstavil katolícke učenie v postmodernom kontexte. Nesústredil sa teda len na kompetentné objasnenie ekleziologickej a mariologickej náuky, ale v publikáciách reagoval aj na výzvy súčasnej doby. V učebnici nazvanej *Cirkev v postmoderne: náčrt katolíckej ekleziológie* (Terezín: VŠAP, 2016) sa snažil erudovaným spôsobom priblížiť študentom náuku o Cirkvi, ktorej obraz je dnes často – najmä v médiách – redukovaný a deformovaný. Práve z tohto dôvodu má veľký význam úsilie doc. ThDr. Ľ. Hlada, PhD. predstaviť autentické učenie Katolíckej cirkvi o nej samej a jej poslaní v súčasnom svete. Druhá vysokoškolská učebnica (*Perspektívy mariológie v postmoderne a čase novej evanjelizácie*. Bratislava: UK, 2023, 308s.) sa zaoberá mariologickou tematikou. Je najrozsiahlejším dielom inauguranta a svedčí o jeho schopnosti uskutočniť kompetentnú analýzu súčasnej situácie v oblasti mariológie, synteticky ju priblížiť čitateľom nielen z radov vysokoškolských študentov a kreatívne načrtnúť perspektívy ďalšieho rozvoja náuky o Ježišovej matke a jej úlohe v dejinách spásy. Autorov blízky vzťah k dogmatickej teológii sa prejavuje aj vo výbere tém pre záverečné práce študentov magisterského štúdia katolíckej teológie.

V rokoch 2012 – 2016 sa inaugurant podieľal na realizácii bakalárskeho študijného programu misijná práca na Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. V rámci svojho pedagogického pôsobenia sa venoval nielen teologickým disciplinám, ale aj problematike náboženskej slobody či interkultúrnemu a interreligióznemu dialógu, rozvíjajúc v študentoch schopnosť kriticky myslieť, jasne prezentovať svoje stanoviská a zároveň s úctou pristupovať k partnerovi dialógu. Prispel tak nielen k skvalitneniu edukačného procesu, ale aj k integrálnej formácii študentov.

Doc. ThDr. Ľ. Hlad patrí medzi najväčších znalcov teológie Huga Rahnera (1900 – 1968) na Slovensku. Tvorbe tohto významného predstaviteľa kerygmatickej teológie sa venoval už v dizertačnej práci na Pápežskej univerzite Gregoriana v Ríme (2009). Výsledky svojho teologického bádania publikoval v troch vedeckých monografiách vydaných v Českej republike a v renomovanom zahraničnom časopise (Hugo Rahner e il suo messaggio teologico dopo 50 anni: riflessione kerygmatica, cordiale e ludica. *Rivista teologica di Lugano*. Roč. 24, č. 2 (2019), s. 345-365). Slovenskému čitateľovi stručne priblížil kerygmatický odkaz Huga Rahnera najprv v dvoch článkoch v časopise „Nové horizonty“ (Životné etapy Huga Rahnera a jeho dielo. *Nové horizonty*. Roč. 2, č. 2 (2008), s. 19-22; Hugo Rahner: Antropologická dimenzia kerygmatickej teológie a jej myšlienkové pozadie. *Nové Horizonty*. Roč. 2, č. 4 (2008), s. 166-168) a neskôr v časopise „Verba Theologica“

(Hugo Rahner (1900-1968) - prítomnosť jeho kerygmatického odkazu v Magistériu a teológii zameranej na novoevanjelizačnú prax. Kerygmaticko-ludická teologická reflexia. *Verba Theologica*. Roč. 20, č. 1 (2021), s. 6-28), ktorý sa stretol aj s ohlasom v článku publikovanom v zahraničnom Scopusovom periodiku.

Pokiaľ ide o vedecko-výskumnú činnosť doc. ThDr. Ľ. Hlada, PhD., tak z tematického hľadiska sa vyznačuje spracovávaním originálnych a aktuálnych tém, pričom výsledky ním uskutočneného výskumu majú medzinárodný presah a nezriedka sú aj plodom medzinárodnej interdisciplinárnej spolupráce. Týka sa to najmä jeho prínosu pri skúmaní fenoménu sociálnej a pastoračnej služby počas pandémie COVID-19 na východnom Slovensku a severných Čechách. Výsledky tohto empiricko-kvantitatívneho bádania inaugurant uverejnil v spoluautorstve v *International Journal of Environmental Research and Public Health* (Vol. 19, no. 4 (2022), p. 1-16). Doc. ThDr. Ľ. Hlad sa ako člen medzinárodného vedeckého tímu podieľal tiež na skúmaní kvality života účastníkov vzdelávania na univerzitách tretieho veku v Poľsku, na Ukrajine a v Bielorusku. O aktuálnosti spracovanej vedeckej problematiky svedčí počet ohlasov (14) na publikované výsledky tohto výskumu uverejnené v roku 2022.

Na druhej strane inaugurant vo svojej vedecko-výskumnej činnosti venuje veľkú pozornosť témam, ktoré súvisia so Slovenskom a jeho osobnosťami. Prispieva tak k hlbšiemu poznaniu slovenského teologického a filozofického myslenia, čo si zasluhuje osobitné uznanie. Doc. ThDr. Ľ. Hlad, PhD. sa zameriava najmä na dve výnimočné postavy, akými boli nitriansky lekár a filozof Pavol Strauss (1912 – 1994) a biskup Pavol M. Hnilica (1921 – 2006). Vo svojej vedeckej tvorbe sa inaugurant venoval predovšetkým interpretácii duchovnej cesty človeka v diele Pavla Straussa, ktorú predstavil z perspektívy teológie kríža. Doc. ThDr. Ľ. Hlad, PhD. priblížil tiež filozoficko-náboženskú interpretáciu fenoménu umierania, smrti a psychicko-fyzického utrpenia, ktorú veľmi hlbokým spôsobom rozvinul práve Pavol Strauss. Na túto tému mal aj vyžiadaný príspevok na medzinárodnej vedeckej konferencii v Českej republike (2020). Výsledky svojho bádania súvisiaceho s tvorbou Pavla Straussa publikoval inaugurant tiež v zahraničných časopisoch a zborníkoch. Jeho publikácie venované tejto tematike sa v zahraničí stretli s uznaním a viacerými ohlasmi. Pod vedením doc. ThDr. Ľ. Hlada, PhD. sa skúmaniu tvorby Pavla Straussa venuje vo svojej licenciátskej práci tiež doktorand J. Hanečka, ktorý sa zameriava na soteriologické aspekty v diele spomínaného nitrianskeho mysliteľa.

Druhou osobnosťou, ktorej patrí významné miesto v dejinách Katolíckej cirkvi na Slovensku v 20. storočí a ktorej prínos inaugurant systematickým spôsobom báda, je biskup Pavol Mária Hnilica SJ. Doc. ThDr. Ľ. Hlad, PhD. sa venuje najmä výskumu fatimsky inšpirovanej mariológie prítomnej v živote i diele tohto zanieteneho apoštola mariánskej úcty. Za esenciu Hnilicovej mariológie pokladá princíp spoluvykúpenia, ktorého ponímanie podrobne objasňuje. V súvislosti s predmetným výskumom je potrebné vyzdvihnúť dôslednú prácu inauguranta s archívnymi prameňmi a jeho úsilie predstaviť skúmanú problematiku v širšom teologickom i dobovom kontexte.

Doc. ThDr. Ľ. Hlad sa venuje aj výskumu cyrilo-metodskej tradície. Vo svojej najrozsiahlejšej štúdiu z tejto oblasti (Homília mons. Viliama Judáka prednesená na púti pri príležitosti slávnosti sv. Cyrila a Metoda dňa 5. júla 2020 v Nitre a jej prínos k rozvoju cyrilo-metodskej tradície. *Konštantínove listy*, roč. 14, č. 2 (2021), s. 176-190) sa zaoberal cyrilo-metodskou kazateľskou tradíciou v jej formálnom a obsahovom aspekte, pričom zároveň poukázal na aktuálne výzvy stojace pred slovenskou teológiou, ktorá je povolaná byť vo väčšej miere v službe kerygmy a novej evanjelizácie.

Doc. ThDr. Ľ. Hlad, PhD. sa aktívne zúčastňuje na domácich i zahraničných vedeckých konferenciách, pričom nejde výlučne o teologicky zamerané podujatia. Prejavuje sa tak jeho schopnosť vnímať realitu v širších súvislostiach a zapojiť sa do interdisciplinárneho bádania aktuálnej vedeckej problematiky. Svedčia o tom napr. jeho vedecké práce publikované v časopisoch a zborníkoch z oblasti psychológie.

Doc. ThDr. Ľ. Hlad, PhD. svojou publikačnou činnosťou obohatil slovenskú katolícku teológiu a prispel k jej rozvoju. Svoje rozsiahle znalosti a skúsenosti odovzdáva aj v doktorandskom štúdiu ako školiteľ doktorandov. Pokiaľ ide o ich vedeckú výchovu, inaugurant spĺňa príslušné kritéria stanovené Univerzitou Komenského v Bratislave.

Na základe posúdenia výsledkov doc. ThDr. Ľubomíra Hlada, PhD. dosiahnutých v pedagogickej, vedeckovýskumnej a publikačnej činnosti **odporúčam** Vedeckej rade Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave schváliť návrh na jeho vymenovanie za profesora v odbore katolícka teológia.

V Martine 29. júna 2023

prof. ThDr. ICLic. RNDr. Jana Moricová, PhD.